

27.8.2025

Jäsenkunnille

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2028

Äänekosken ammattillisen koulutuksen kuntayhtymässä valmistellaan vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Edellisen, vuosien 2025-2027 suunnitelman valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 4/13.12.2024 § 31.

Kuntayhtymä pyytää jäsenkunniltaan esityksiä ja kannanottoja vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmassa huomioon otettavista seikoista. Esityksiä ja kannanottoja valmistellessaan kuntien olisi hyvä kuulla myös kuntayhtymän hallinnossa olevia edustajiaan.

Kuntayhtymän tehtävä

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta ammatillisesta koulutuksesta annetussa lainsäädännössä säädettyä opetusta ja muuta toimintaa.

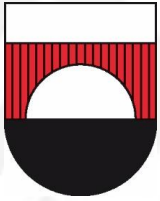
Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti kuntayhtymällä on oikeus myöntää tutkintoja ja antaa tutkintokoulutusta yhteensä 63 tutkintoon seuraavilla aloilla:

humanistiset ja taidealat
kauppa, hallinto ja oikeustieteet
luonnontieteet
tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ict)
tekniikan alat
maa- ja metsätalousalat
terveys- ja hyvinvointialat
palvelualat

Kuntayhtymä järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA). TUVA-koulutus antaa valmiuksia suoritua toisen asteen opinnoista. Opiskelija, oppivelvollisuusikäinen tai muu toisen asteen opintoja suunnitteleva, voi halutessaan suorittaa lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Koulutuksen aikana opiskelija voi tutustua eri toisen asteen koulutukseen ja saa ohjausta jatko-opintoihin ja uravalintaan.

Kuntayhtymän strategia

Kuntayhtymän perustehtävänä, toiminta-ajatuksena on: Ammattitaidolla hyvinvointia seudun parhaaksi. Toimintaa ohjaavat arvoina yhdessä tekeminen, vastuullisuus sekä uudistuminen ja kehittyminen. Tavoitteena on, että kuntayhtymä on vetovoimainen osaamisen kehittäjä. Perustehtävän toteuttamiseksi ja tavoitetilan saavuttamiseksi keskeisiä ovat asiakaslähtöisyys, toimiva työyhteisö ja motivoitunut henkilöstö sekä tulokellinen toiminta ja talous.

Kuntayhtymän ja/ ylläpitämän Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto POKEn toiminnan lähtökohtana on **seudullisuus**. Kuntayhtymä/ Ammattiopisto järjestää seutujen työvoimatarpeesta lähtevää ammatillista koulutusta lähellä asiakasta. Pohjoisen Keski-Suomen kehityksen ja elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, että työpaikat säilyvät alueella ja että työelämä saa tarvitsemaansa osaavaa työvoimaa. Koulutustarjonnalla on suuri vaikutus muuttoliikkeeseen, ja monipuolinen koulutusverkko edistää alueen elinvoimaisena säilymistä.

Ammatillinen koulutus kantaa laajasti vastuuta koko perusopetuksen päättävän ikäluokan koulutuksesta. Oppivelvollisuus on laajentunut ja toisen asteen opinnoista on tullut maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille.

Keinoja **nuorten koko ikäluokan koulutuksesta** huolehtimisessa ovat

- peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen nivelvaiheen kehittäminen
- toimivat opiskelijapalvelut
- hyvin toimiva yhteistyö muiden viranomaisten kanssa
- hyvin toimivat työelämäsuhteet

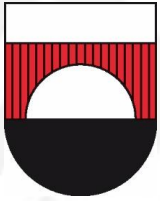
Kaikissa ammatillisissa opinnoissa huomioidaan aiemmin hankittu osaaminen. Opinnoissa keskitytään puuttuvan osaamisen hankkimiseen. Työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeisiin vastaamisessa sekä työllisyyden edistämisessä ammatillisella koulutuksella on keskeinen rooli. Samalla edelleen kasvava merkitys sillä on myös elinikäisen oppimisen tukemisessa ja aikuisten kouluttamisessa. TE2024-uudistuksen myötä ammatillisen koulutuksen merkitys kuntien työllisyyden hoidon ja osaamisen kehittämisen välineenä korostuu.

Kuntayhtymän valtuusto on kokouksessaan 2/23.5.2025 § 24 päättänyt strategian uudistustyön aloittamisesta. Alueellisten osaamis- ja koulutustarpeiden arviointi ja ennakointi, oppimisympäristöjen tarkastelu sekä koulutuksen laadun ja vaikuttavuuden strategisten tavoitteiden ja indikaattorien kokoaminen tilanteessa, jossa ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö on muuttumassa ja rakenteelliset muutokset odotettavissa on tärkeää.

Toiminnan rahoitus

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä muuttuu 1.1.2026 alkaen. Vuodesta 2026 alkaen rahoitusta ei myönnetä tavoitteellisina opiskelijavuosina vaan toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella. Oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun maksuttoman koulutuksen piirissä olevien opiskelijoiden opiskelijavuodet huomioidaan aina täysimääräisesti. Maksuttomuuden ulkopuolella olevien opiskelijavuodet huomioidaan korkeintaan järjestämisluvassa päätettävään enimmäismäärään asti. Alustavan tiedon mukaan ei-maksuttomien opiskelijavuosien määrä on 725 opiskelijavuotta ja rahoituksen perusteena olevat opiskelijavuodet 1462,58. Vuoden 2024 toteuma oli 1671 opiskelijavuotta.

Ministeriö antaa laskentaperusteasetuksen ja päättää järjestämisluvista ei-maksuttoman koulutusten opiskelijavuosien enimmäismääristä elo-syyskuun aikana. Vuoden 2026 rahoituspäätös vahvistetaan loppuvuodesta 2025.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

Kuntayhtymä on rahoittanut toimintansa pääosin opetus- ja kulttuuriministeriöltä saamallaan rahoituksella. Tämä on rahoituksen rakenne tulevinakin vuosina. Jäsenkuntia informoidaan säännöllisesti ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän vaikutuksista ja muutoksista. Kuntayhtymän tavoite on selvittää laadukkaasti sille kuuluvasta koulutustehtävästä tarvittaessa sopeuttamalla toimintaa.

Kuntayhtymä on hakenut ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, [laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta 1078/2024](#). Kokeilu toteutetaan 1.1.2026–31.12.2033 välisenä aikana. Toiminnanohjauksen kokeilun tavoitteena on uuden ohjausmallin avulla parantaa koulutuksen laatua sekä vaikuttavuutta. Samalla kevennetään järjestämislupasääntelyä siten, että se vähentäisi koulutuksen järjestäjien ja opetushallinnon normitaakkaa ja hallinnollista työtä. Kokeilulla pyritään vahvistamaan ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä, jotta koulutus vastaisi paremmin työelämän tarpeisiin. Kokeiluun valitaan enintään 40 koulutuksen järjestäjää. Keväällä 2025 Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi arvioi ja pisteytti kokeiluun hakevien koulutuksen järjestäjien hakemukset. Kuntayhtymän arvioinnissa saama pistemäärä oli hyvä. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää syksyllä 2025 kokeiluun valittavista järjestäjistä.

Jäsenkuntien esitykset ja kannanotot vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmaa varten

Jäsenkuntia pyydetään toimittamaan esitykset ja kannanotot suunnitelmassa huomioon otettavista seikoista **30.9.2025 mennessä**:

toimisto@poke.fi

ÄÄNEKOSKEN AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KUNTAYHTYMÄ

Jouni Kurkela
Kuntayhtymän johtaja

Mervi Tall
Talousjohtaja